

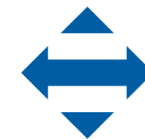
Rozvoj podnikateľskej etiky v slovenskom podnikateľskom prostredí

Výsledky reprezentatívneho výskumu realizovaného v rámci projektu č.
APVV-16-0091

Úvodné informácie

Reprezentatívny výskum realizovaný v rámci projektu Rozvoj podnikateľskej etiky v slovenskom podnikateľskom prostredí č. APVV-16-0091

APVV

Informácie o projekte

- Názov projektu: Rozvoj podnikateľskej etiky v slovenskom podnikateľskom prostredí
- Vedúca projektu: prof. PhDr. Anna Remišová, CSc.
- Riešený na Fakulte managementu Univerzity Komenského v Bratislave
- Podporovaný štátnou grantovou Agentúrou na podporu výskumu a vývoja (APVV) pod číslom APVV-16-0091
- Cieľ projektu: Vytvoriť praktické a aplikovateľné modely dlhodobého rozvoja podnikateľskej etiky pre slovenské podniky podľa ich veľkosti

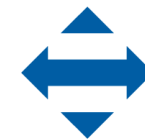
Informácie o výskume

- Zber dát: január – jún 2019
- n = 1295 respondentov
- Forma zberu dát: online dotazník a papierový dotazník, 3 časti
 1. Výskumné otázky z oblasti podnikateľskej etiky
 2. Demografické údaje o organizácii
 3. Demografické údaje o respondentovi
- Reprezentatívnosť podľa veľkosti podnikov a kraja, v ktorom pôsobia

Základné výsledky výskumu

Ak citujete údaje z tohto výskumu, prosíme uvedte tento zdroj:

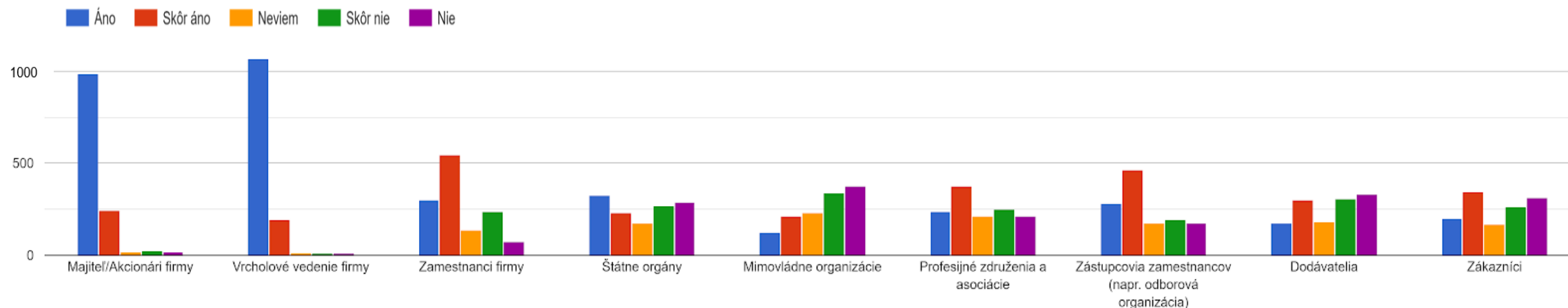
Remišová a kol. (2020). Rozvoj podnikateľskej etiky v slovenskom podnikateľskom prostredí. Reprezentatívny výskum realizovaný v rámci projektu č. APVV-16-0091.

APVV

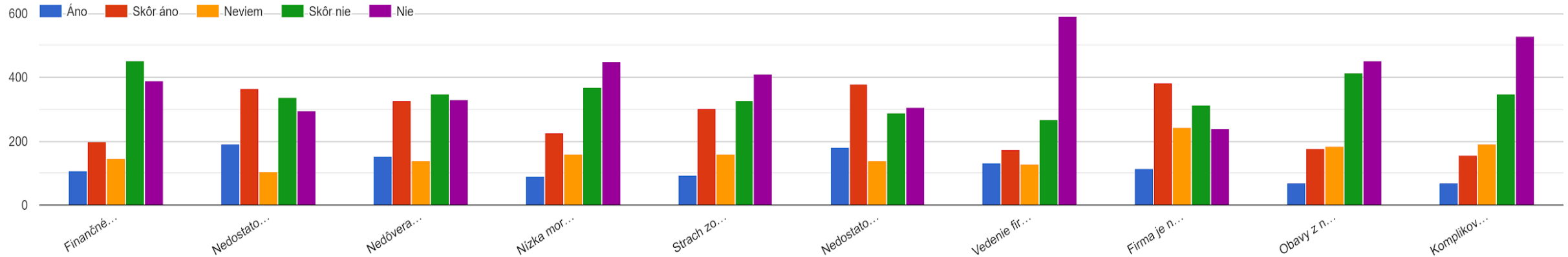

Otázka 1: Rozvoj etiky vo firmách má podľa Vášho názoru naštartovať:

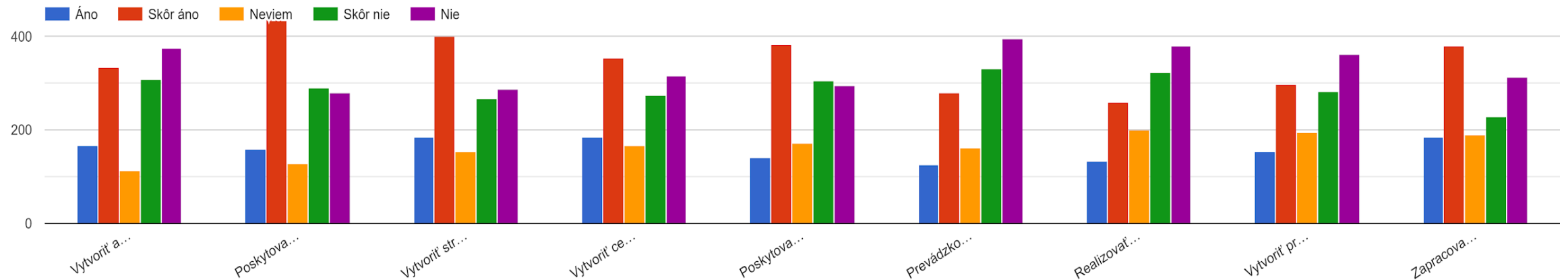
		Áno		Skôr áno		Neviem		Skôr nie		Nie	
2	Majiteľ/Akcionári firmy	989	76%	243	19%	17	1%	26	2%	20	2%
1	Vrcholové vedenie firmy	1068	82%	192	15%	13	1%	11	1%	11	1%
3	Zamestnanci firmy	300	23%	545	42%	137	11%	240	19%	73	6%
6	Štátne orgány	327	25%	234	18%	179	14%	268	21%	287	22%
9	Mimovládne organizácie	128	10%	216	17%	233	18%	341	26%	377	29%
5	Profesijné združenia a asociácie	239	18%	377	29%	215	17%	253	20%	211	16%
4	Zástupcovia zamestnancov	281	22%	462	36%	179	14%	195	15%	178	14%
8	Dodávatelia	174	13%	299	23%	180	14%	308	24%	334	26%
7	Zákazníci	201	16%	344	27%	172	13%	265	20%	313	24%

Otázka 2: Vo Vašej firme sa považujú za prekážky v rozvíjaní etiky:

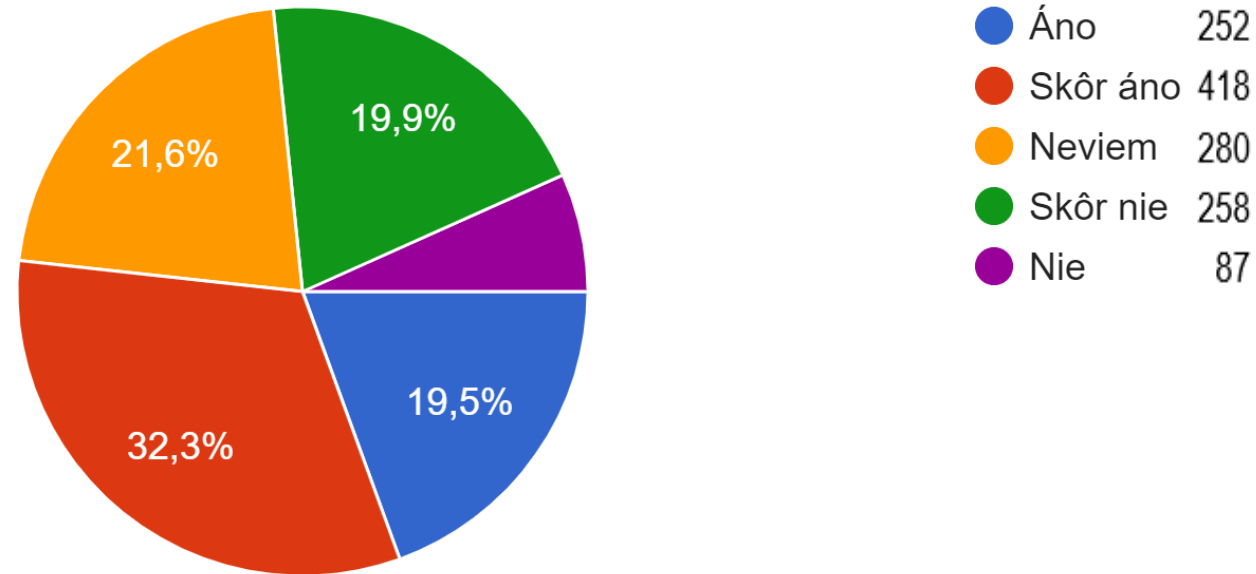
		Áno		Skôr áno		Neviem		Skôr nie		Nie	
7	Finančné náklady spojené s rozvojom etiky	109	8%	200	15%	145	11%	452	35%	389	30%
1	Nedostatok času na etiku	191	15%	367	28%	105	8%	336	26%	296	23%
4	Nedôvera v to, že rozvíjaním etiky sa niečo v spoločnosti zmení	153	12%	328	25%	138	11%	347	27%	329	25%
8	Nízka morálna úroveň zamestnancov	92	7%	225	17%	160	12%	369	28%	449	35%
5	Strach zo zmeny	95	7%	302	23%	159	12%	327	25%	412	32%
2	Nedostatok znalostí o etike v podnikaní	182	14%	378	29%	140	11%	289	22%	306	24%
6	Vedenie firmy nepovažuje etiku za dôležitú	134	10%	173	13%	128	10%	269	21%	591	46%
3	Firma je na dostatočne vysokej morálnej úrovni, preto sa nemusí venovať etike	116	9%	382	29%	243	19%	314	24%	240	19%
9	Obavy z negatívnych dopadov etického konania na ekonomické výsledky firmy	71	5%	176	14%	183	14%	413	32%	452	35%
10	Komplikovanosť alebo zvláštnosť vlastnej organizačnej štruktúry	68	5%	157	12%	193	15%	347	27%	530	41%

Otázka 3: Vaša firma by v súčasnosti potrebovala pri rozvíjaní etiky poradiť, ako:

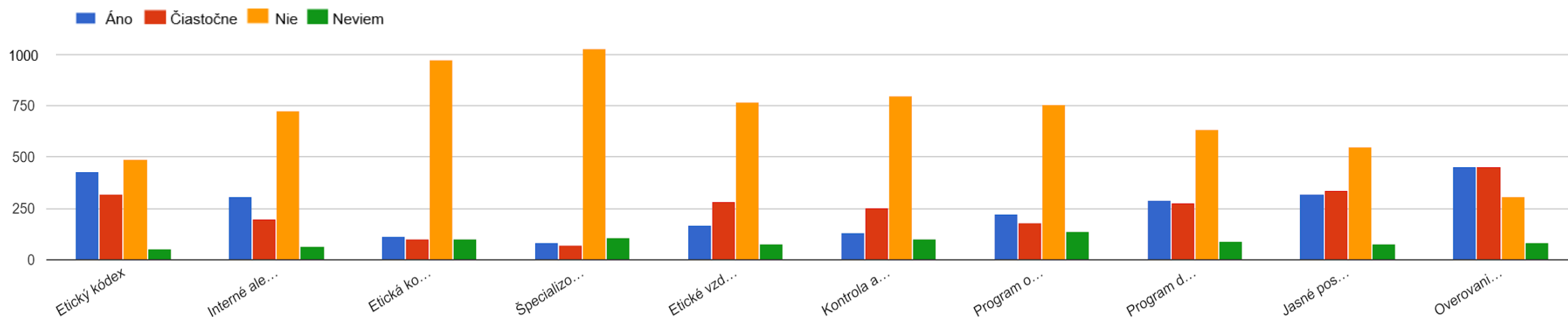

		Áno		Skôr áno		Neviem		Skôr nie		Nie	
6	Vytvoriť a zaviesť etický kódex	166	13%	334	26%	113	9%	307	24%	375	29%
1	Poskytovať etické vzdelávanie vhodné pre danú firmu	160	12%	436	34%	128	10%	291	22%	280	22%
2	Vytvoriť stratégiu spoločensky zodpovednej firmy	185	14%	400	31%	155	12%	268	21%	287	22%
4	Vytvoriť celý etický program organizácie	184	14%	354	27%	166	13%	275	21%	316	24%
5	Poskytovať poradenstvo pri riešení aktuálnych etických problémov vo firme	141	11%	382	29%	172	13%	306	24%	294	23%
8	Prevádzkovať etickú linku, kam zamestnanci môžu smerovať svoje otázky alebo nahlasovať problémy	126	10%	279	22%	162	13%	332	26%	396	31%
9	Realizovať etický audit a kontrolu etického správania vo firme	133	10%	259	20%	201	16%	323	25%	379	29%
7	Vytvoriť program dodržiavania zákonov (tzv. compliance program)	154	12%	299	23%	196	15%	283	22%	363	28%
3	Zpracovať prvky etického a compliance programu do podnikových procesov	186	14%	379	29%	189	15%	228	18%	313	24%

Otázka 4: V prípade, že by na Slovensku vzniklo nezávislé poradenské centrum pre etiku, pomohlo by to rozvoju podnikateľskej etiky u nás?

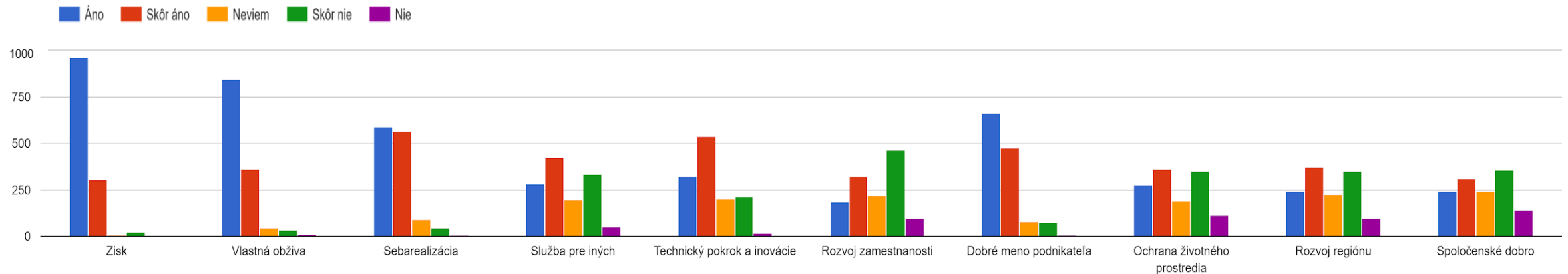

Otázka 5: Vo Vašej firme máte už v rozvíjaní etiky zavedené:

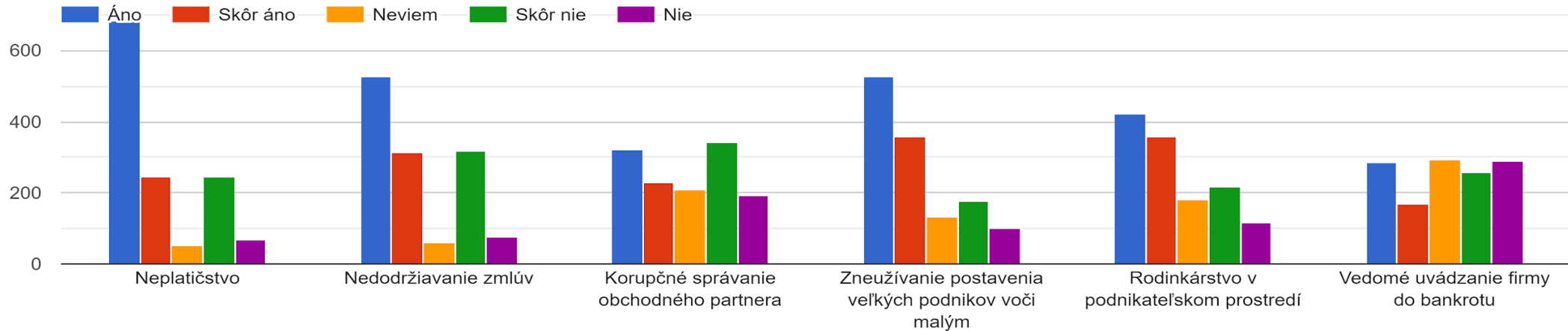
		Áno		Čiastočne		Nie		Neviem	
2	Etický kódex	429	33%	323	25%	491	38%	52	4%
5	Interné alebo externé linky na nahlasovanie neetických a nezákonných praktík	306	24%	197	15%	725	56%	67	5%
9	Etická komisia	116	9%	101	8%	977	75%	101	8%
10	Špecializovaná pracovná pozícia pre oblasť etiky, napr. ombudsman	82	6%	73	6%	1029	79%	111	9%
6	Etické vzdelávanie	167	13%	283	22%	768	59%	77	6%
8	Kontrola a audit etického správania zamestnancov	136	11%	255	20%	802	62%	102	8%
7	Program ochrany oznamovateľa	222	17%	180	14%	756	58%	137	11%
4	Program dodržiavania zákonov (tzv. compliance program)	293	23%	278	21%	635	49%	89	7%
3	Jasné postupy riešenia a objasňovania neetického správania	323	25%	341	26%	550	42%	81	6%
1	Overovanie spoľahlivosti obchodných partnerov	453	35%	453	35%	307	24%	82	6%

Otázka 6: Podľa Vášho názoru pre slovenského podnikateľa je v podnikaní dôležité:

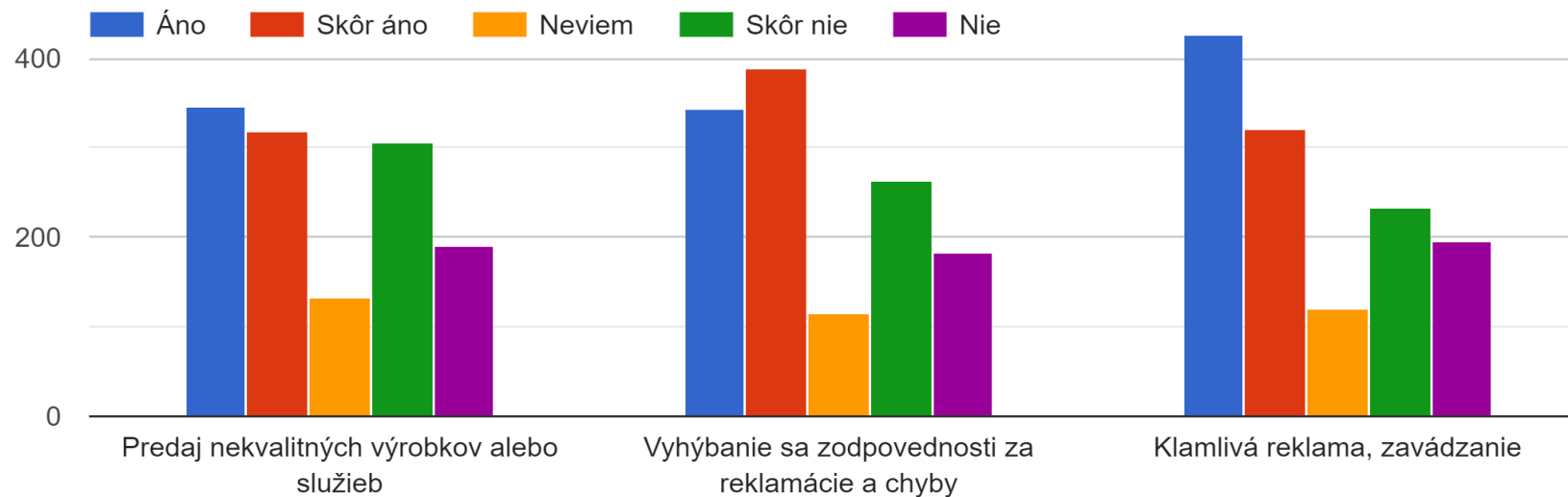
		Áno		Skôr áno		Neviem		Skôr nie		Nie	
1	Zisk	962	74%	307	24%	6	0%	20	2%	0	0%
2	Vlastná obživa	844	65%	363	28%	44	3%	36	3%	8	1%
3	Sebarealizácia	589	45%	567	44%	90	7%	44	3%	5	0%
6	Služba pre iných	284	22%	424	33%	200	15%	336	26%	51	4%
5	Technický pokrok a inovácie	323	25%	537	41%	203	16%	215	17%	17	1%
9	Rozvoj zamestnanosti	188	15%	325	25%	220	17%	467	36%	95	7%
4	Dobré meno podnikateľa	662	51%	474	37%	81	6%	72	6%	6	0%
7	Ochrana životného prostredia	279	22%	361	28%	192	15%	352	27%	111	9%
8	Rozvoj regiónu	246	19%	375	29%	226	17%	349	27%	99	8%

Otázka 7a: Neetické praktiky iných podnikateľských subjektov vo vzťahu k obchodným partnerom

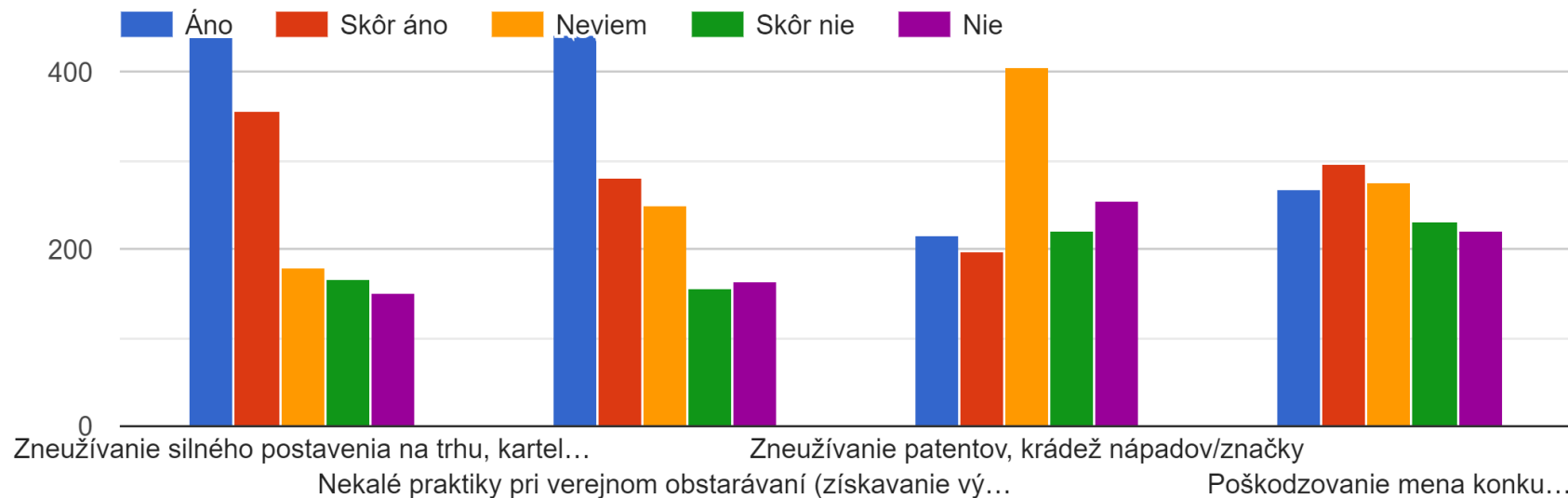
		Áno		Skôr áno		Neviem		Skôr nie		Nie	
1	Neplatičstvo	683	53%	245	19%	54	4%	246	19%	67	5%
3	Nedodržiavanie zmlúv	528	41%	314	24%	62	5%	316	24%	75	6%
5	Korupčné správanie obchodného partnera	321	25%	231	18%	209	16%	341	26%	193	15%
2	Zneužívanie postavenia veľkých podnikov voči malým	525	41%	359	28%	131	10%	178	14%	102	8%
4	Rodinkárstvo v podnikateľskom prostredí	423	33%	356	27%	181	14%	218	17%	117	9%
6	Vedomé uvádzanie firmy do bankrotu	285	22%	168	13%	295	23%	257	20%	290	22%

Otázka 7b: Neetické praktiky iných podnikateľských subjektov vo vzťahu k zákazníkom

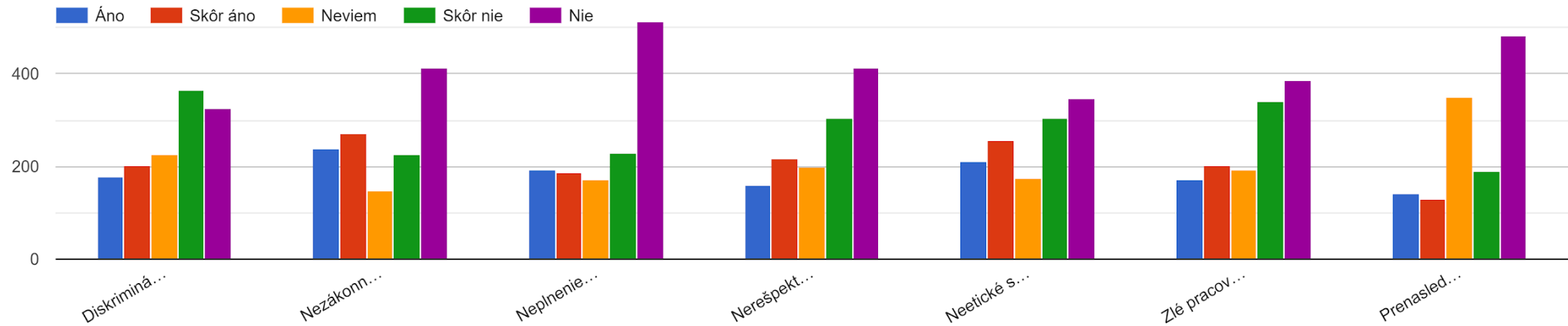
		Áno		Skôr áno		Neviem		Skôr nie		Nie	
3	Predaj nekvalitných výrobkov alebo služieb	346	27%	319	25%	132	10%	307	24%	191	15%
2	Vyhýbanie sa zodpovednosti za reklamácie a chyby	343	26%	388	30%	116	9%	264	20%	184	14%
1	Klamlivá reklama, zavádzanie	426	33%	321	25%	121	9%	232	18%	195	15%

Otázka 7c: Neetické praktiky iných podnikateľských subjektov vo vzťahu ku konkurencii

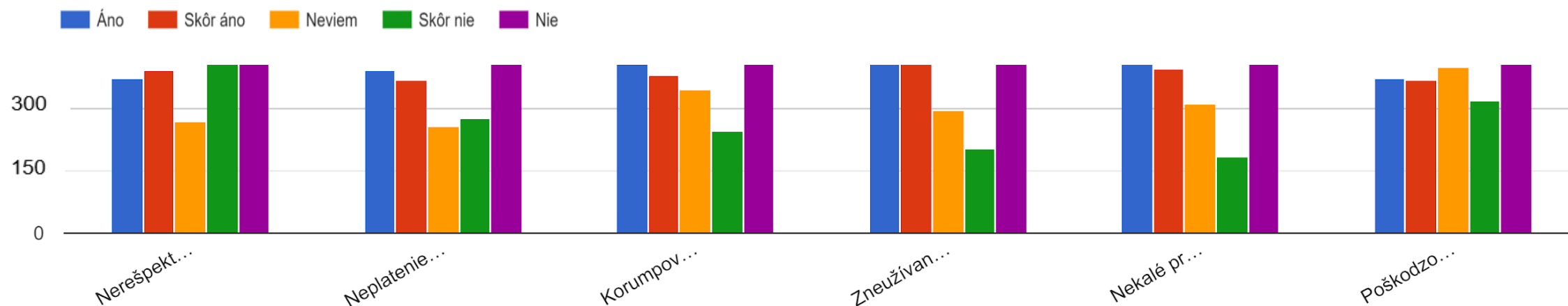
		Áno		Skôr áno		Neviem		Skôr nie		Nie	
1	Zneužívanie silného postavenia na trhu, kartelové dohody	439	34%	358	28%	180	14%	166	13%	152	12%
2	Nekalé praktiky pri verejnom obstarávaní	442	34%	282	22%	249	19%	157	12%	165	13%
4	Zneužívanie patentov, krádež nápadov/značky	215	17%	198	15%	405	31%	222	17%	255	20%
3	Poškodzovanie mena konkurentov	267	21%	298	23%	277	21%	231	18%	222	17%

Otázka 7d: Neetické praktiky iných podnikateľských subjektov vo vzťahu k zamestnancom

		Áno		Skôr áno		Neviem		Skôr nie		Nie	
4	Diskriminácia zamestnancov na akomkoľvek základe	177	14%	202	16%	225	17%	365	28%	326	25%
1	Nezákonné praktiky vo vyplácaní miezd	237	18%	271	21%	147	11%	226	17%	414	32%
3	Neplnenie si odvodových povinností za zamestnanca	194	15%	188	15%	173	13%	228	18%	512	40%
6	Nerešpektovanie súkromia zamestnancov na pracovisku (napr. sledovanie kamerami)	161	12%	218	17%	199	15%	305	24%	412	32%
2	Neetické správanie k zamestnancom (neslušné, nespravodlivé, povýšenecké)	211	16%	257	20%	176	14%	305	24%	346	27%
5	Zlé pracovné podmienky	172	13%	203	16%	193	15%	340	26%	387	30%
7	Prenasledovanie oznamovateľov protispoločenského konania (tzv. whistleblowerov)	143	11%	130	10%	349	27%	191	15%	482	37%

Otázka 7e: Neetické praktiky iných podnikateľských subjektov vo vzťahu k štátu a spoločnosti ako celku

		Áno		Skôr áno		Neviem		Skôr nie		Nie	
5	Nerešpektovanie platných zákonov	248	19%	260	20%	179	14%	283	22%	325	25%
4	Neplatenie daní, daňové podvody (nevydávanie dokladov, špekulácie s vratkami DPH a i.)	260	20%	245	19%	171	13%	185	14%	434	34%
3	Korumpovanie štátnych úradníkov vo vlastnom ekonomickom záujme	271	21%	252	19%	230	18%	164	13%	378	29%
1	Zneužívanie kontaktov na politikov a úradníkov vo vlastnom ekonomickom záujme	325	25%	309	24%	197	15%	136	11%	328	25%
2	Nekalé praktiky pri získavaní verejných zákaziek, verejných zdrojov, eurofondov	358	28%	264	20%	208	16%	122	9%	343	26%
6	Poškodzovanie životného prostredia	249	19%	245	19%	265	20%	213	16%	323	25%

Rozvoj podnikateľskej etiky v slovenskom podnikateľskom prostredí

- Ak citujete údaje z tohto výskumu, prosíme uvedte tento zdroj: Remišová a kol. (2020). Rozvoj podnikateľskej etiky v slovenskom podnikateľskom prostredí. Reprezentatívny výskum realizovaný v rámci projektu č. APVV-16-0091.
- Výskumný tím:
 - prof. PhDr. Anna Remišová, CSc.
 - prof. Mgr. Anna Lašáková, PhD.
 - prof. Ing. Ľubica Bajzíkova, PhD.
 - doc. Ing. Iveta Stankovičová, PhD.
 - doc. PhDr. Paulína Stachová, PhD.
 - Mgr. Alexandra Bohinská
 - Ing. Ivan Skaloš